

Srebro elektrolityczne

Data sporządzenia: 01.03.2010r.

Nr aktualizacji / Data aktualizacji: 1 / 03.08.2012r.

SEKCJA 1. Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa

1.1. Identyfikator produktu:**Nazwa:** srebro**Nazwa handlowa:** srebro elektrolityczne**Synonimy:** srebro elektrolityczne w postaci wlewków (gąsek), granul, srebro $\geq 99,9\%$ Ag w postaci litej (> 1 mm) – nie klasyfikowane**Nazwa wg IUPAC:** silver**Nr rejestracji:** 01-2119555669-21-0029**Nr UN:** -**Nr CAS:** 7440-22-4**Nr WE:** 231-100-4**Nr indeksowy:** -**1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane:**

Zastosowania zidentyfikowane: produkcja srebra elektrolitycznego; rafinowanie oraz odzysk srebra metalicznego; produkcja stopów z innymi metalami; produkcja baterii; zastosowanie w przemyśle elektronicznym, elektrycznym; zastosowanie przy powlekanii elektrolitycznym i w galwanotechnice, produkcja materiałów stykowych; produkcja związków chemicznych srebra i mieszanin; produkcja katalizatorów i materiałów spawalniczych; spawanie w przemyśle; profesjonalne zastosowanie srebra metalicznego jego stopów oraz wyrobów zawierających srebro.

Zastosowania odradzane: nieznanne.

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki:

KGHM Polska Miedź S.A.

Oddział Huta Miedzi „Głogów”

ul. Żukowicka 1

67-200 Głogów

Osoba odpowiedzialna za sporządzenie karty charakterystyki: Agnieszka Piechota, telefon: (+48 76) 747 71 76, e-mail: a.piechota@kg hm.pl

1.4. Numery telefonów alarmowych:

Producenta: (+48 76) 747 65 01 – telefon czynny całą dobę.

Straż Pożarna: 998 – telefon czynny całą dobę.

Numer alarmowy: 112 – telefon czynny całą dobę.

Numer telefonu, pod którym można uzyskać więcej informacji:

Kierownik Wydziału Metali Szlachetnych: (+48 76) 747 63 88

SEKCJA 2. Identyfikacja zagrożeń

2.1. Klasyfikacja substancji:Klasyfikacja zgodnie z Rozporządzeniem 1272/2008 (CLP):

- substancja nie klasyfikowana.

Klasyfikacja zgodnie z Dyrektywą 67/548/EWG:

- substancja nie klasyfikowana.

2.2. Elementy oznakowania:

Substancja nie klasyfikowana – nie wymaga oznakowania.

SEKCJA 3. Skład i informacja o składnikach**3.1. Substancje:**

a) wg Rozporządzenia 1272/2008 (CLP):

Lp.	Nazwa substancji	Nr CAS	Nr WE	Zawartość [ułamek masowy w %]	Symbole	Zwroty H
1.	Srebro: - w postaci litej (> 1mm)	7440-22-4	231-100-4	min. 99,99	-	-

b) wg Dyrektywy 67/548/EWG:

Lp.	Nazwa substancji	Nr CAS	Nr WE	Zawartość [ułamek masowy w %]	Symbole	Zwroty R
1.	Srebro: - w postaci litej (> 1mm)	7440-22-4	231-100-4	min. 99,99	-	-

3.2. Mieszaniny:

Nie dotyczy.

SEKCJA 4. Środki pierwszej pomocy**4.1 Opis środków pierwszej pomocy:**

Substancja w postaci wlewków i granul nie stwarza zagrożenia. Jednakże podczas produkcji i przetwarzania srebra mogą wystąpić zagrożenia związane z obecnością respirabilnych cząstek zawierających srebro. Niniejsza sekcja rozważa potencjalne zagrożenia spowodowane przez pary i pyły zawierające srebro związane z produkcją oraz przetwarzaniem srebra elektrolitycznego.

Drogi oddechowe: Wyprowadzić poszkodowanego z miejsca narażenia. Zapewnić spokój w dowolnej pozycji. Chronić przed utratą ciepła. Jeżeli poszkodowany nie odдыcha stosować sztuczne odдыchanie przy zastosowaniu respiratora (nie stosować metody usta-usta). Niezbędna pomoc lekarska.

Kontakt ze skórą: Zdjąć odzież, zanieczyszczoną skórę natychmiast przemyć dużą ilością bieżącej wody. W razie zmian na skórze i/lub dolegliwości niezbędna konsultacja lekarska.

Kontakt z oczami: Natychmiast płukać dużą ilością chłodnej, najlepiej bieżącej wody, przez około 15 minut. Unikać silnego strumienia wody ze względu na możliwość uszkodzenia spojówki. W razie zmian w oku i/lub dolegliwości niezbędna konsultacja lekarska.

Droga pokarmowa: Podać dużą ilość wody do picia a następnie wywołać wymioty. W razie dolegliwości lub złego samopoczucia niezbędna konsultacja lekarska.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia:

Substancja w postaci wlewków i granul nie stwarza zagrożenia. Jednakże podczas produkcji i przetwarzania srebra mogą wystąpić zagrożenia związane z obecnością respirabilnych cząstek zawierających srebro. Niniejsza sekcja rozważa potencjalne zagrożenia spowodowane przez pary i pyły zawierające srebro związane z produkcją oraz przetwarzaniem srebra elektrolitycznego.

Objawy zatrucia ostrego:

Skóra/oczy: bezpośredni kontakt może spowodować łagodne miejscowe podrażnienie skóry lub oka.

Układ oddechowy: wdychanie dymów lub pyłów srebra może działać drażniąco na błony śluzowe oraz górny układ oddechowy. Narażenie na wysokie stężenia dymu/pyłu może spowodować uszkodzenie płuc i odmę płucną.

Układ pokarmowy: połknięcie związków srebra może spowodować podrażnienie przewodu pokarmowego.

Objawy zatrucia przewlekłego:

Długotrwałe narażenie na dym/pył srebra powoduje metaliczny smak w ustach, utratę apetytu, ból głowy i stany ogólnego osłabienia. Może także spowodować niebieskawe lub szarawe przebarwienia skóry, oczu i błon śluzowych (*Argyria*). Pojawiają się one wolno, może upłynąć kilka lat zanim się rozwiną. Przebarwienia te są nieodwracalne.

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym:

Jeżeli poszkodowany jest nieprzytomny, upewnić się czy drogi oddechowe są drożne i ułożyć go w pozycji bocznej ustalonej. Zapewnić natychmiastową pomoc lekarską.

SEKCJA 5. Postępowanie w przypadku pożaru

5.1. Środki gaśnicze:

Odpowiednie środki gaśnicze: Substancja niepalna. Stosować środki gaśnicze właściwe dla otaczających materiałów.

Niewłaściwe środki gaśnicze: Nieznane. Nie stosować wody na stopioną substancję.

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną:

Substancja niebezpieczna pożarowo wyłącznie w postaci par i pyłu.

5.3 Informacje dla straży pożarnej:

Personel biorący udział w akcji gaśniczej powinien być ubrany w gazoszczelną odzież ochronną z aparatem izolującym drogi oddechowe od otoczenia.

Postępować zgodnie z naturą i rozmiarem pożaru obiektów sąsiadujących.

Dodatkowe informacje:

Zawiadomić otoczenie o pożarze. Usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby nie biorące udziału w likwidowaniu pożaru. Wezwać Straż Pożarną i w razie konieczności Policję.

SEKCJA 6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych:

6.1.1. Dla osób nienależących do personelu udzielającego pomocy:

Nie wdychać pyłów jeżeli występuje ryzyko ich powstania. W przypadku wyboru drogi ewakuacji uwzględnić kierunek przemieszczania się pyłów.

6.1.2. Dla osób udzielających pomocy:

Nie wdychać pyłów jeżeli występuje ryzyko ich powstania. Personel biorący udział w akcji ratowniczej powinien być ubrany w odzież ochronną z aparatem izolującym drogi oddechowe od otoczenia.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:

Nie dopuszczać do przedostania się do kanalizacji, wód gruntowych i powierzchniowych oraz gleby. W razie awarii zabezpieczyć substancję przed przedostaniem do środowiska.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia:

Zebrać maksymalną ilość do szczelnych pojemników celem dalszego wykorzystania.

6.4. Odniesienia do innych sekcji:

Środki ochrony indywidualnej opisane są w sekcji 8.2.2.

Postępowanie z odpadem podano w sekcji 13.

SEKCJA 7. Postępowanie z substancją i jej magazynowanie

7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania:

Nosić ubrania i rękawice robocze. Podczas stosowania nie jeść, nie pić i nie palić tytoniu. Unikać tworzenia pyłów na stanowisku pracy.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności:

Przechowywać bez kontaktu z: acetylenem, amoniakiem, ozonem, siarką, siarkowodorem, fluorowcami, rtęcią, cyjankami metali alkalicznych, kwasem azotowym i siarkowym.

7.3. Szczególne zastosowanie(-a) końcowe:

Zastosowania zidentyfikowane wymienione są w sekcji 1.2.

SEKCJA 8. Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

8.1. Parametry dotyczące kontroli:

Wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń, które należy kontrolować (Polska):

Lp.	Nazwa substancji	Nr CAS	NDS [mg/m ³]	NDSch [mg/m ³]
1.	Srebro - dymy i pyły	7440-22-4	0,05	-
2.	Srebro - związki nierozpuszczalne - w przeliczeniu na Ag	-	0,05	-
3.	Srebro - związki rozpuszczalne - w przeliczeniu na Ag	-	0,01	-

Wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń, które należy kontrolować (Wspólnota Europejska):

Lp.	Nazwa substancji	Nr CAS	NDS [mg/m ³] *	NDSch [mg/m ³]
1.	Srebro, metaliczne	7440-22-4	0,1	-
2.	Srebro (związki rozpuszczalne jak Ag)	-	0,01	-

* Zmierzone lub obliczone w odniesieniu do okresu podstawowego równego osiem godzin, jako czasowa średnia ważona (ang. *TWA - Time-Weighted Average*).

DNELs (pochodne poziomy niepowodujące zmian w organizmie - przy wdychaniu, narażenie długotrwałe i ostre):

	mg Ag / m ³
Pracownicy	
rozpuszczalne związki srebra	0,01*
słabo / nierozpuszczalne związki srebra	0,1**
Ogół społeczeństwa	
rozpuszczalne związki srebra	0,004*
słabo / nierozpuszczalne związki srebra	0,04**

DNELS (pochodne poziomy niepowodujące zmian w organizmie – po połknięciu, narażenie długotrwałe):

	mg Ag / kg masy ciała / dzień
Ogół społeczeństwa	
rozpuszczalne związki srebra	0,02*
ślabo / nierozpuszczalne związki srebra	1,2**
Dzieci	
rozpuszczalne związki srebra	0,002*
ślabo / nierozpuszczalne związki srebra	0,12**

* wartość tylko do przeliczeń

** wartość właściwa dla srebra metalicznego

Uwaga:

Odbiorca produktu jest zobowiązany do badania w środowisku pracy stężeń i/lub natężeń substancji szkodliwych z częstotliwością i w zakresie niezbędnym do ustalenia stopnia narażenia pracowników zgodnie z obowiązującym prawodawstwem krajowym.

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U.02.217.1833 z późn. zm.).

Dyrektywa Komisji 2000/39/WE z dnia 8 czerwca 2000 r. ustanawiająca pierwszą listę indykatywnych wartości granicznych narażenia na czynniki zewnętrzne podczas pracy w związku z wykonaniem dyrektywy Rady 98/24/EWG w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym z czynnikami chemicznymi w miejscu pracy (Dz.U. L 142 z 16.6.2000).

Dyrektywa Komisji 2006/15/WE z dnia 7 lutego 2006 r. ustanawiająca drugi wykaz indykatywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego w celu wykonania dyrektywy Rady 98/24/WE oraz zmieniająca dyrektywy 91/322/EWG i 2000/39/WE (Dz.U. L 038 z 09/02/2006).

8.2. Kontrola narażenia:

8.2.1. Stosowne techniczne środki kontroli:

Przy produkcji oraz przetwarzaniu srebra elektrolitycznego zapewnić odpowiednią wentylację miejscową wywiewną z obudową rejonu emisji do środowiska powietrznego oraz wentylację ogólną pomieszczenia.

Pył, którego powstania nie da się uniknąć, powinien być systematycznie usuwany przy zastosowaniu odpowiednich odkurzaczy przemysłowych lub centralnych systemów zasysających. Powietrze może zostać uwolnione do atmosfery tylko po przejściu przez odpowiednie separatory odpylające.

Woda odpadowa powstająca podczas procesu produkcji oraz w efekcie operacji czyszczenia powinna być oczyszczana w przyzakładowej oczyszczalni ścieków.

8.2.2. Indywidualne środki ochrony, takie jak indywidualny sprzęt ochronny:

Ochrona oczu i twarzy:

Nie wymagana. Jeżeli istnieje możliwość narażenia na pyły, stosować gogle chroniące przed drobnymi pyłami. Nie nosić szkieł kontaktowych.

Ochrona rąk:

Rękawice robocze.

Ochrona skóry:

Ubranie robocze.

Ochrona dróg oddechowych:

Jeżeli istnieje możliwość narażenia na pyły stosować półmaskę przeciwpyłową z filtrem klasy odpowiedniej dla wyznaczonych stężeń w powietrzu.

Zagrożenia termiczne:

Nie dotyczy.

Środki higieny:

Zmienić zanieczyszczone ubranie. Zanieczyszczoną odzież czyścić przed ponownym użyciem. Po pracy z produktem umyć ręce i twarz. Nie jeść i nie pić podczas pracy z produktem.

Dodatkowe informacje:

Przy produkcji i przetwarzaniu srebra elektrolitycznego stosować środki ochrony indywidualnej adekwatne do istniejących zagrożeń zgodne z obowiązującym prawem.

8.2.3. Kontrola narażenia środowiska:

Unikać uwalniania produktu do środowiska. Narażenie środowiska powinno być kontrolowane zgodnie z obowiązującym krajowym prawodawstwem dotyczącym ochrony środowiska.

SEKCJA 9. Właściwości fizyczne i chemiczne

9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych:

Wygląd: produkt w postaci granul lub wlewek (gąsek) o szarej metalicznej barwie;

Zapach: bez zapachu;

Próg zapachu: nie dotyczy;

pH: nie dotyczy;

Temperatura topnienia: 961,93 °C przy 1013 hPa;

Początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia: 2187 °C przy 1013 hPa;

Temperatura zapłonu: nie dotyczy;

Szybkość parowania: nie dotyczy;

Palność: nie dotyczy;

Górna/dolna granica palności lub górna/dolna granica wybuchowości: nie dotyczy;

Prężność par: 0,013 Pa w 840 °C;

Gęstość par: nie dotyczy;

Gęstość w 20°C: 10,5 g/cm³

Rozpuszczalność w wodzie: 0,03 µg/L;

Współczynnik podziału: n-oktanol/woda: nie dotyczy;

Temperatura samozapłonu: nie dotyczy;

Temperatura rozkładu: nie dotyczy;

Lepkość: nie dotyczy;

Właściwości wybuchowe: nie dotyczy;

Właściwości utleniające: nie dotyczy.

9.2. Inne informacje:

Brak.

SEKCJA 10. Stabilność i reaktywność

10.1. Reaktywność:

Substancja trwała niereaktywna.

10.2. Stabilność chemiczna:

Substancja stabilna.

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji:

Nie dotyczy.

10.4. Warunki, których należy unikać:

Wysoka temperatura, kontakt z materiałami niezgodnymi.

10.5. Materiały niezgodne:

Kwas azotowy, gorący kwas siarkowy, acetylen i jego związki, amoniak, ozon, siarka, siarkowodór, fluorowce, rtęć, cyjanki metali alkalicznych.

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu:

Kontakt srebra z mocnymi roztworami nadtlenu wodoru powoduje gwałtowny rozpad nadtlenu, uwalniając tlen w stanie gazowym zwiększając możliwość wystąpienia pożaru i wybuchu.

SEKCJA 11. Informacje toksykologiczne

11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych:**a) toksyczność ostra:**

w oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

b) działanie żrące/drażniące na skórę:

w oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

c) poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy:

w oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

d) działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę:

w oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

e) działanie mutagenne na komórki rozrodcze:

w oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

f) rakotwórczość:

w oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

g) szkodliwe działanie na rozrodczość:

w oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

h) działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe:

w oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

i) działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie powtarzane:

w oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

j) zagrożenie spowodowane aspiracją:

w oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Stężenia oraz dawki śmiertelne i toksyczne:

- LD₅₀ (szczur, doustnie): > 2 000 mg/kg masy ciała (srebro);
- LD₅₀ (szczur, doustnie): 3702 mg/kg masy ciała (Ag₂O);
- LC₅₀ (szczur, inhalacja): brak danych;
- LD₅₀ (szczur, skóra): brak danych ;

11.2. Informacje na temat prawdopodobnych dróg narażenia:

Drogi wchłaniania: układ oddechowy, układ pokarmowy, skóra, oczy.

Układ oddechowy: wdychanie dymów lub pyłów srebra może działać drażniąco na błony śluzowe oraz górny układ oddechowy. Narażenie na wysokie stężenia dymu/pyłu może spowodować uszkodzenie płuc i odmę płucną.

Układ pokarmowy: połknięcie srebra może spowodować podrażnienie żołądka.

Skóra i oczy: bezpośredni kontakt może spowodować łagodne miejscowe podrażnienie skóry lub oka.

11.3. Opóźnione, bezpośrednie oraz przewlekłe skutki krótko- oraz długotrwałego narażenia:

Szczegółowe informacje na temat objawów związanych z właściwościami produktu oraz możliwe skutki narażenia opisane są w sekcji 4.2.

SEKCJA 12. Informacje ekologiczne

12.1. Toksyczność:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji odnośnie toksyczności srebra dla środowiska nie są spełnione.

Dane na temat ostrej i przewlekłej toksyczności jonów srebra dla środowiska wodnego są dostępne dla szerokiego zakresu gatunków słodko- i słonowodnych. W większości badań toksyczności jonów srebra jako materiału testowego użyto bardzo dobrze rozpuszczalnego w wodzie azotanu srebra.

Ryby:

Toksyczność ostra:

LC50 (96 h), *Pimephales promelas*: 1,2 µg Ag /L

LC50 (96 h), *Oncorhynchus mykiss*: 1,48 µg Ag /L

LC50 (96 h), *Salmo gairdneri*: 6,5 µg Ag /L (woda miękka)

LC50 (96 h), *Salmo gairdneri*: 13 µg Ag /L (woda twarda)

Toksyczność przewlekła:

EC10 (217 d), *Salmo trutta*: 0,19 µg Ag/L

EC10 (217 d), *Salmo trutta*: 1,23 µg Ag/L

EC10 (196 d), *Oncorhynchus mykiss*: 0,17 µg Ag/L

NOEC (32 d), *Pimephales promelas*: 0,351 µg Ag/L (zahamowanie wzrostu)

EC10 (32 d), *Pimephales promelas*: 0,39 µg Ag/L (zahamowanie wzrostu)

EC10 (32 d), *Pimephales promelas*: 0,44 µg Ag/L (śmiertelność)

Skorupiaki:

Toksyczność ostra:

LC50 (48 h), *Daphnia magna*: 0,22 µg Ag/L

LC50 (48 h), *Ceriodaphnia dubia*: 0,76 µg Ag/L

Toksyczność przewlekła

EC10 (7 d), *Ceriodaphnia dubia*: 2,48 µg Ag/L (wpływ na rozrodczość)

EC10 (21 d), *Daphnia magna*: 2,14 µg Ag/L (zahamowanie wzrostu)

NOEC (7 d), *Ceriodaphnia reticulata*: 1 µg Ag/L (wpływ na rozrodczość)

Głony:

Toksyczność ostra:

EC10 (24 h), *Chlamydomonas reinhardtii* : 0,54 µg Ag/L (hamowanie wzrostu)

EC10 (24 h), *Pseudokirchneriella subcapitata*: 0,41 µg Ag/L (hamowanie wzrostu)

Toksyczność przewlekłaNOEC (14 d), *Champia parvula*: 1,2 µg Ag/LPrzewidywane stężenia srebra nie powodujące zmian w środowisku:

PNEC (wody powierzchniowe): 0,04 µg/L

PNEC (wody morskie): 0,86 µg/L

PNEC (osady wód powierzchniowych): 1,2 mg/kg osadu (sucha masa)

PNEC (osady wód morskich): 1,2 mg/kg osadu (sucha masa)

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu:

Substancja trwała.

12.3. Zdolność do bioakumulacji:

Zgodnie z Raportem Bezpieczeństwa Chemicznego dla srebra na temat bioakumulacji srebra w organizmach żywych jest dostępnych kilka wyników badań na różnych organizmach. Do opracowania oceny bezpieczeństwa srebra wzięto pod uwagę badanie przeprowadzone na karpkach (*Cyprinus carpio*), w którym ryby były narażone na ok. 0,2 µg Ag/L. przez 30 dni. Współczynnik biokoncentracji (BCF) czyli współczynnik stężenia substancji (w tym przypadku srebra) w organizmie w relacji do jego stężenia w otaczającym środowisku wodnym dla karpia wyniósł 70. Wartość BCF u ryb ≥ 500 wskazuje na zdolność do biokoncentracji.

12.4. Mobilność w glebie:

Jony srebra reagują w glebie z CO_3^{2-} , S^{2-} , SO_3^{2-} , Cl^- tworząc bardzo trudno rozpuszczalne w wodzie związki, w związku z tym pozostają w górnej warstwie gleb.

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB:

Substancja nie jest sklasyfikowana jako PBT i vPvB.

12.6. Inne szkodliwe skutki działania:

Srebro jest toksyczne dla ryb słodkowodnych, gdyż powoduje zaburzenia transportu sodu i chloru przez membrany komórek skrzeli. Jest też jednym z najbardziej toksycznych metali dla bakterii.

SEKCJA 13. Postępowanie z odpadami

Postępowanie w przypadku powstania odpadu u odbiorcy: Nie usuwać do kanalizacji. Nie dopuszczać do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych ani gleby. Nie składować na składowiskach komunalnych. Rozważyć możliwość wykorzystania. Odzysk lub unieszkodliwienie przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Gospodarować odpadami zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/12/WE z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie odpadów (Dz.U. WE L 114 z 27.04.2006, z późn. zm.).

Postępowanie z opróżnionymi opakowaniami: Stalowe opaski mocujące przekazać do recyklingu.

SEKCJA 14. Informacje dotyczące transportu

Substancja nie podlega przepisom dotyczącym przewozu towarów niebezpiecznych.

14.1. Numer UN (numer ONZ):

Nie dotyczy.

14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN:

Nie dotyczy.

14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie:

Nie dotyczy.

14.4. Grupa pakowania:

Nie dotyczy.

14.5. Zagrożenia dla środowiska:

Nie dotyczy.

14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników:

Nie dotyczy.

14.7. Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC:

Nie dotyczy.

SEKCJA 15. Informacje dotyczące przepisów prawnych

15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny:

Rozporządzenie (WE) 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 roku w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. U. UE L 396, 30/12/2006) z późn. zm.; Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. U. UE L 353 z 31/12/2008) z późn. zm.; Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. Nr 63/2011 r., poz. 322); Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń substancji szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U.02.217.1833, z późn. zm.); Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz.U.01.62.628 z późn. zm.); Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.01.112.1206) z późn. zm.; Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U.01.63.638) z późn. zm.; Rozporządzenie Komisji (UE) nr 453/2010 z dnia 20 maja 2010r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dz.U. L 133 31/05/2010) z późn. zm..

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego:

Dla substancji została wykonana ocena bezpieczeństwa chemicznego. Raport Bezpieczeństwa Chemicznego dla srebra jest dostępny w KGHM Polska Miedź S.A. Oddział Huta Miedzi „Głogów”.

SEKCJA 16. Inne informacje

Karta została sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 453/2010 z dnia 20 maja 2010r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dz.U. L 133 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającym i uchylającym dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz.U. L 133 31/05/2010 z późn. zm.).

Wyjaśnienie skrótów i akronimów użytych w karcie charakterystyki:

Numer CAS – to oznaczenie numeryczne przypisane substancji chemicznej przez amerykańską organizację *Chemical Abstracts Service* (CAS), pozwalające na identyfikację substancji.

Numer indeksowy – jest kodem identyfikacyjnym, podanym w części 3 Załącznika VI Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006.

Numer WE – oznacza numer przypisany substancji chemicznej w Europejskim Wykazie Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym (EINECS - *ang.* European Inventory of Existing Chemical Substances), lub numer przypisany substancji w Europejskim Wykazie Notyfikowanych Substancji Chemicznych (ELINCS - *ang.* European List of Notified Chemical Substances), lub numer w wykazie substancji chemicznych wymienionych w publikacji "No-longer polymers".

Numer rejestracji – numer nadawany przez Europejską Agencję Chemikaliów (ECHA) po zarejestrowaniu substancji/półproduktu przez producenta/importera zgodnie z Rozporządzeniem REACH.

Numer UN – jest jednoznacznym oznaczeniem substancji oraz towarów niebezpiecznych ustalonym przez Centralny Komitet Narodów Zjednoczonych, aby zapewnić międzynarodowe rozpoznanie i użytkowanie.

Nazwa wg IUPAC – nazwa substancji ustalona przez Komisję Nazewnictwa IUPAC – *International Union of Pure and Applied Chemistry* (Międzynarodowa Unia Chemii Czystej i Stosowanej).

NDS/TLV-TWA – najwyższe dopuszczalne stężenie/ *threshold limit value* – wartość średnia ważona – stężenie toksycznego związku chemicznego, którego oddziaływanie na pracownika w ciągu 8-godzinnego dobowego i przeciętnego tygodniowego wymiaru czasu pracy określonego w Kodeksie Pracy, przez jego okres aktywności zawodowej nie powinno spowodować ujemnych zmian w jego stanie zdrowia, oraz w stanie zdrowia jego przyszłych pokoleń.

NDSch/TLV-STEL – najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe/*short term exposure limit value* – wartość średnia stężenia określonego, toksycznego związku chemicznego, które nie powinno spowodować ujemnych zmian w stanie zdrowia pracownika, jeżeli występuje w środowisku pracy nie dłużej niż 15 minut i nie częściej niż 2 razy w czasie zmiany roboczej w odstępie czasu nie krótszym niż 1 godzina.

LD₅₀ – dawka substancji toksycznej, wyrażona w miligramach na kilogram masy ciała, potrzebna do uśmiercenia 50% badanej populacji.

LC₅₀ – stężenie substancji we wdychanym powietrzu, wyrażone w miligramach / litr, które powoduje śmierć 50% badanej populacji po określonym czasie wdychania.

EC₁₀ – dawka substancji, wyrażona w miligramach / litr, powodująca dany efekt farmakologiczny (np. zahamowanie wzrostu) u 10% badanej populacji w określonym czasie.

EC₅₀ – dawka substancji, wyrażona w miligramach / litr, powodująca dany efekt farmakologiczny (np. zahamowanie wzrostu) u 50% badanej populacji w określonym czasie.

NOEC – stężenie substancji, wyrażone w miligramach / litr, przy którym nie obserwuje się danych efektów toksycznych (*No Observed Effect Concentration*), np. zahamowania wzrostu.

DNEL – pochodny poziom niepowodujący zmian w organizmie.

PNEC – przewidywane stężenie niepowodujące zmian w środowisku.

Źródła informacji użyte przy opracowaniu Karty Charakterystyki:

- Wyniki własne analiz ilościowo-jakościowych srebra elektrolitycznego,
- Raport Bezpieczeństwa Chemicznego dla srebra,

- European Chemical Substance Information System (<http://ecb.jrc.ec.europa.eu/esis/>);
- TOXNET – Toxicology Data Network (<http://toxnet.nlm.nih.gov/>);
- ChemPortal - The Global Portal to Information on Chemical Substances (<http://webnet3.oecd.org/eChemPortal/Home.aspx>);
- „Encyklopedia Techniki, tom Chemia”, Wyd. WNT, Warszawa, 1965r.
- „CHEMIA struktura i reakcje”, Milton K. Synder, Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa, 1975r.
- *Silver Metal Material Safety Data Sheet*. Teck Metals Ltd., Vancouver, Kanada
- *Silver Powder, spherical Material Safety Data Sheet*. Alfa Aesar, A Johnson Matthey Company, Ward Hill, USA

Niezbędne szkolenia: Instruktaż stanowiskowy w zakresie bezpiecznego stosowania produktu uwzględniający jego niebezpieczne właściwości dla człowieka i szkodliwe dla środowiska.

Informacje zamieszczone w karcie charakterystyki mają na celu opisanie produktu w zakresie wymagań bezpieczeństwa. Użytkownik jest odpowiedzialny za podjęcie wszelkich kroków mających na celu spełnienie wymogów prawa krajowego i stworzenie warunków bezpiecznego użytkowania produktu. Użytkownik bierze na siebie odpowiedzialność za skutki wynikające z niewłaściwego stosowania niniejszego produktu.

Dalszych informacji można uzyskać pod numerami telefonów wymienionymi w sekcji 1